

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Horologium Spirituale Scholasticorum Societatis Jesu

Dirckinck, Johann

[Osnabrugi, 1696

XV. Ante renovationem votorum in æstate.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55025](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55025)

vestra iniquitati ad iniquitatem, ita exhibete ea Deo ad sanctificationem.

Renovetur ergò cor nostrum, ait Mellifluus Doctor l. c. à carnalibus & secularibus desideriis & exclusis illis introducatur amor Dei, & amor patriæ cœlestis. Recedant ab ore nostro arrogantia & derogatio: & succedant pro iis vera peccatorum nostrorum confessio & bona de proximis estimatio. Pro flagitiis & facinoribus quæ vetustas est corporis, assumatur continentia & innocentia; ut scilicet contrariis virtutibus contraria vitia depellantur. Hanc supradictam renovationem facit Christus habitans in nobis per fidem, sicut ipse ait: Ecce nova facit omnia. Isaix 43. Habitans igitur in corde, est sapientia, habitans in ore veritas, habitans in corpore iustitia. Ita S. Bernardus.

PRAXIS XV.

Recollectionis triduanæ ante renovationem votorum in æstate.

Cœpimus pictorem agere, fuliginem pulverésque ab imagine cordis, oris, & operis abstergendo, nunc colores vivi

virtutum applicandi : colores enim virtutes sunt , ut ait S. Gregorius , artifex seu pictor voluntas , exemplar Christus. Quatuor verò colores potissimum necessarii sunt, in vestitu Sacerdotali expressi, scilicet Hyacinthinus, byssinus seu candidus, purpureus & coccineus.

*Dias I. Recollectionis.**Renovatio voti paupertatis.*

Color primus hyacinthinus seu caruleus , color cœlestis est & paupertatem terrena conculcantem amore cœlestium designat. Hic color si fuligine obductus ; ad Christi exemplar sic renovabis.

I. Dominio rerum temporalium, quàm primùm licet propter Christum renuntia, eoque abdicato, nihil unquam des vel accipias, etiam mutuo sine necessitate & expressa facultate, etiamsi sit unum filum aut acicula. Hoc valde S. Ignatius nostris inculcavit : atq; hinc pia consuetudo manavit in primitiva Societate, à S. P. nostro commendata, ut nostri in Confessione primo loco dicerent, num accepissent aliquid necne absque facultate. II.

II. Res, quarum usus omnino necessarius, habeas quàm potes viliores & in substantia & in modo: v. g. vestem è panno viliore, breviarium non deauratum, rosarium ligneum, reliquiarium non argenteum. P. B. Alvarez nunquam vestem novam induit, nec calceos nisi aliquamdiu portatos. Idem ille uti & Salmeron ac Bobadilla conciones tanti momenti scribebant in operculis literarum.

III. Superflua nec petas, nec ultro oblata admittas: proinde in supellectile tua nihil sit superfluum: melius est enim minùs egerè, quàm plus habere juxta S. Augustinum: Itaque non habeas duos cultros, non duas clepsydras æquales, non vestes non chirothecas duplices, non duo breviana, pileos, pectines, tibialia, candelabra, umbracula, sedilia, pulvinaria, scamna: non speculum, non cingulum bis contra morem antiquorù circumductum; verbo nihil non necessarium, nihil duplicatum retineas in cubiculo, sed vel ad P. Ministrum, vel Vestiarium referas.

IV. Libros non plures habeas, quàm pro usu ordinario opus sit. S. Ignatius

Con-

Constitutiones scribens, præter novum Testamentum & Thomam de Kempis nihil in cubiculo habuit.

V. Iter facturus, nunquam compares ea, quæ ne quidem sæculares debiles nisi rarissimi comparare solent, v. g. vinum, condimenta, mala citrea. In Hospitio autem non pluribus & melioribus cibis mensam instruas, quàm domi faceres, exemplo S. Xaverii.

VI. Ita utaris rebus omnibus, ut ipso earum usu appareat non tuas esse sed Christi. Hinc vestes mundas serves, libros bene claudas, nihil perdas, omnia bene custodias.

VII. Etiam res viles non nimio affectu retineas sed si auferantur, maculentur destruantur, non plus turberis, quàm si alteri id accidisset.

VIII. In usu rerum quàm paucissimis contentus esto, & multas ne consumas. Medicinas sine necessitate non adhibeas, nec pretiosiores, quàm paupertas religiosa permittat. Candelam, dum exis ad longiusculam mansionem extra cubiculum, ardentem ne relinquant, nec eo tempore quo

eâ carere posses, utaris, v.g. tempore meditationis vel examinis.

IX. Si necessaria petenda sint, more pauperum, non tanquam debita, sed velut eleëmofynam humiliter pete.

X. Res, quibus cum licentia usus es, si tales sint, quibus etiam alii indigeant, restitue, vel repone sine mora.

XI. Non habeas pecuniam depositam vel apud alium, penes quem ejus dominium remaneat: vel apud te, ita ut dominium spectet ad alium, ac tu deinde obtentâ Superioris facultate eâ utaris: hanc enim facultatem irritam esse declaravit P. Vincentius Carrafa Generalis, & Congregatio 12. confirmavit. Imò non facilè habeas depositum apud ipsum Domûs Superiorem, ne fiduciam aliquam in pecunia habeas: nam id rarò tantùm, justâsque ob causas junioribus præsertim permitendum censuit Congregatio 12. Dec. 42.

XII. Necessariis quoque rebus te indignum reputes: & si hæ quandoq; defuerint, patienter & libenter feras, sine querelis & murmurationibus: nec de vilitate queraris, imò si optio detur, semper viliora

ra elige, ut cubiculum, lectum, vestem &c. juxta regulas bonæ electionis à S. P. N. traditas. P. Balthasar Alvarez dicere solitus est: *Nemo sibi illustrationibus & consolationibus blandiatur, nisi hilari vultu bolum sanctæ paupertatis Evangelicæ deglutiat, ejusq; comites amet, famem, sitim, frigus, penuriam, contemptum.* Hæc si in praxin deduxeris: optimè votum paupertatis renovabis, & hyacinthinum colorem contemptûs rerum mundanarum animæ tuæ illines, non sine amœno, coram Christo rege tuo paupere, decore & gratiâ.

*Dies II. Recollectionis.**Renovatio voti castitatis.*

Alter color, animam Religiosi mirè exornans est byssinus seu candidus, castitatis angelicæ symbolum; qualis in Christo resplenduit, absque ullo culpæ aut imperfectionis vestigio aut ardore: ad hanc angelicam castitatem, corporis & animæ munditiem, eniti nos cupit S. Ignatius 6. p. Const. c. 1.

I. Itaque da operam, ut nunquam veniale peccatum contra castitatem delibe-
ratè

ratè committas. Quod cum divina gratia & diligenti custodia cogitationum & sensuum assequeris. *Serva legem meam ut pupillam oculi.* Prov. 7. Maximè in materia castitatis, quæ est pupilla Societatis nostræ.

II. Cave etiam ea, quæ ex sensuali amore proficiscuntur ut loqui, agere, conversari libentiùs cum adolescentibus divitibus, comptulis & speciosis, quàm cum aliis. Reprimenda hæc propensio & aviditas.

III. Nunquam, quantum fieri potest, etiam in necessitate tangas immediatè eas corporis, partes quas pudor tegit. *Grata est Deo honestas, & Angelorum amica,* ait S. Bernardus. *Omnia vestra honestè fiant.* Monet Apostolus 1. Cor. 4. Hinc in secretissimis etiam locis, sit tibi tui ipsius reverentia: nam ut dixit Cato Censorius: *Unusquisq; se maximè revereri debet, quia nunquam est sine seipso.* Tactum etiam alterius, licet nihil indecentiæ habeat, si valde necessarius non sit, vites, & ab omni effeminato vocis sono, incessu, gestu, intuitu, abhorreas. Examina quoque, num
ma-

majorem devotionem & affectum erga Virgines sanctas, quàm alios Sanctos, erga imagines elegantes, quàm invenustas habeas: solet enim & hinc se miscere amor naturalis & sensualis.

IV. Attende, ut conversatio tua cum feminis devotis, & pœnitentibus, licet sanctis, quarum consuetudine proficere te sentis, aut quas instruis, sit purissima, ne quid humanum, etsi non omnino scedum, se misceat. Præsentia corporalis Christi obstabat Apostolis, ne acciperent Spiritum S. quantò magis &c. *Cuilibet mulieri suspectus sit quilibet vir, licet sanctus habeatur: & cuilibet viro quævis mulier, licet sancta & perfecta reputetur,* ait P. Jacobus Alvarez c. 9. de virt.

V. Omni custodia custodi os tuum, ne de rebus scædis etiam naturalibus loquatur; etiam indirectè, rectè & metaphoricè. Multò minus inhonestum verbū unquam proferas; aut patienter audias.

VI. Dum ad dormiendum te componis, nulla pars corporis nuda compareat, quæ interdum vestitur; *Ne* ut ait Cassianus coll. 12. c. 8. *tale aliquid inevitabilis ille*

oculus deprehendat, quod ab humanis affectibus velit esse celatum. B. Virgo Romæ noctu liquore cœlesti asperfit PP. Prædicatores comitantibus S. Catharina & S. Cæcilia: unum verò malè tectum præterit. In Chronico illorum.

VII. Indusium ita corpori applies, ut si casu operimentum aufereretur, nihil indecens appareret. R. P. Henricus Garnettus, Martyr in Anglia suspensus longiusculum indusium antè sic aptaverat corpori, ut exutus in ultimo supplicio vestibus, decenter comparuerit.

VIII. Ita te exuas & induas, quomodo id faceres præsentem viro magnæ authoritatis. Situs quoq; jacentis in lecto talis sit, qualem in præsentia virorum gravium non erubesceres. R. P. de Ponte, unguis præfecturus, ita pedem reliquum contegebat, ut soli paterent pedis digiti.

IX. Ad perfectionem honestatis & puritatis pertinet quoque exterior munditia, tum in vestibus externis, tum internis, tum in membris corporis tui, ut talem te exhibeas, qualem Christus in humanitate sua. Cavendę itaque sordes & squalor, & ne

corpus, aut cubiculum aut vestimenta ingratum odorem diffundant. Cavendum quoque à nimio & calidiore vino, à nimis aromatibus, aliisque flatulentis libidinem irritantibus; sed ut monet S. Albertus M. in paradiso c. 6. adhibenda victus parcitas, cultus vilitas, corporis incommoditas, & fugienda locus & tempus castitatis periculo opportunum. Atque ita candidissimus & nitidissimus castitatis Angelicæ color illibatus in anima resplendet.

*Dies III. Recollectionis**Renovatio voti obedientiæ.*

Tertius color imagini anime in renovatione illinendus est color purpureus five sanguineus, symbolum obedientiæ ad labores, cruces & ipsam mortem pro Christo obeundam anhelantis. Hic si detritus aut obfuscatus sit, renova.

I. Examina, num proprietates veræ obedientiæ, quas in Tirocinio didicisti, & S. P. N. in aurea epistolâ expressit, etiamnum in te reperiantur. Et quidem I. num sic obedientia exacta, ita, ut omnia injuncta expleas, nullam circumstantiam aut partem omittas.

II.

II. Dispice num obedientia tua sit simplex: ita ut simpliciter ad literam obedias, voluntatem Superioris ad tuam non flexas, nec verba ejus ad gustum tuum interpreteris. Superior errare potest jubendo, non tu obediendo, quia semper facis quod vult Deus, qui est sapientia infinita.

III. Attende, utrùm obedientia tua sit prompta & celeris, ita ut mandata non differas: sed ad sonum, ad literam imperfectam obedias, non tergiverferis, cuncteris &c. P. Bernardus Colnago Panormo Sortinum missus, intra medię horę spatium itineri se accinxit L. 2. vitę c. 16.

IV. Considera, num obedientia tua sit humilis, ita ut etiam subordinatis officialibus, etiam te indoctioribus & junioribus æquè ac ipsi Provinciali obedias, sicut S. Borgias Fratri Marco.

V. Expende, num obedientia tua sit indifferens, æquè prompta ad vilia & abjecta, quàm ad speciosa & honorata, æquè ad pagum, ac ad nobile oppidum.

VI. Vide, utrùm sit fortis, parata & prompta ad ardua, ad pericula, ad missiones longinquas, ad Indias.

VII. Deniq; an sit cœca. Nihil exami-
nans sicut in articulis fidei intellectum pe-
nitus submittens. Regi te sinas ut cadaver,
ut baculus senis; ut jumentum factus sum
apud te: Si Seraphinus de cœlo tibi ali-
quid mandaret, examinare deberes, num
fortè fraus lateret: at Superiore mandan-
te certus & securus es. Est enim dome-
sticum oraculum, & securum, non secus
ac si à Spiritu S. ederetur.

VIII. Non tantum actu Superiores, ve-
rùm etiam officio functos peculiari affe-
ctu & honore prosequere, exemplo S. Bor-
gii, ob reverentiam Jesu Christi cujus lo-
co præerant servis Dei. Dum sedes, acce-
dente Superiore, assurge, nec stantem se-
dens alloquere, Dei enim personam gerit.
Etiam circa alios ordinata, licet tibi mi-
nus benè ordinata videantur, approba.
Petiturus exeundi licentiam ne venias
pallio indutus. S. Ignatius, quendam de-
posito pallio, redire jussit. Nec per Socium
minoris conditionis veniam exeundi pete;
id enim non decet.

IX. Conare deniq; perfectè obedire in
omnibus, magnis & parvis, facilibus & ar-

duis, abjectis & honoratis. In domo Dei nullum est officium vile, ajebat P. Balthasar Alvarez. Et in hoc ego pono felicitatem meam, quod Deus velit operâ meâ uti? & quomodo id ego sum promeritus, ut ipse velit uti obsequio meo? Et quantum excellentiam habet concionandi munus, si Deus id nolit? aut quam vilitatem habet ollas scutellâsve lavare, si id Deus à nobis desiderat? Hæc in corde tuo pinges, & purpurâ præstantissimâ, omni regiâ, præstantiore illud exornaveris.

Dies IV. seu dies ipsa.

Renovationis votorum.

Quartus color, quo cordis tui effigies renovanda est, est coccineus, qui est color accensus, tanquam ignis, symbolum charitatis, & si bis tinctus fuerit, dilectionem Dei & proximi repræsentabit. Hoc igitur die, quo te per vota quasi de novo in amoris holocaustum consecrâsti, amorem renova hac methodo.

I. Renova amorem erga Deum; considerando infinitam ejus excellentiam, Bonitatem, beneficia maxima, innumera

com-

communia, propria; naturalia, supernaturalia, præterita, præsentia & futura.

II. Renova amorem erga Superiores, considerando eos esse locum tenentes Dei, Vicarios Christi, medicos animarum, tanquam Parentes spirituales.

III. Renova amorem erga Religionem, quam tanto fervore initio ambivisti, quæ est schola perfectionis, tessera prædestinationis, arrha salutis &c.

IV. Renova amorem erga Domesticos & æquales, tanquam Domesticos Dei, & Filios Charissimos, Fratres & membra Christi; Cohæredes regni cœlestis, amicos & sponsas Spiritus Sancti; Jesu sanguine redemptos &c.

V. Renova amorem erga animam tuam, tanquam res omnes sublunares excellentiâ superantem, tot Spiritûs S. donis & gratiis ornatam, tot mediis instructam, sic à Deo dilectam, à Christo quæsitam: & vide utrùm tanto animam prosecutus sis amore, quanto corpus? & nõne anima longè plus est? Renovare quoq; licet amorem erga inimicos, vel potiùs amicos, quia præbent tot ansas meritorum. Similiter reno-

vare poteris amorem erga Regulas, tanquam gradus totidem Scalę Jacob ad perfectionis apicem & cœlum deducentes.

VI. Hac ratione imaginem Christo Domino simillimam exprimes, in quo mirificè tota vita, à cunis ad crucem eluxit Hyacinthus paupertatis, Byssus retorta, ideóque infracta & inviolata castitatis; Purpura obedientię & patientię in summis laboribus & doloribus usque ad mortem. Denique coccus bis tinctus ardentissimę charitatis erga Deum & proximum. Quę omnia, ut pulchriora redderet aureo divinitatis colore, valorem infinitum addeute illustravit.

PRAXIS XVI.

Reddendi rationem Conscientię.

Nota I. Rationem conscientię à S. P. N. præscriptam esse unum ex substantialibus & præstantissimis, & maxime necessariis mediis ad bonum Regimen & conservationem Societatis.

Nota II. Discrimen inter confessionem generalem & rationem conscientię est, primò in fine diverso, illa enim tendit ad

cla-